

zást — amely egy jogkérdés eldöntésénél talán szintén figyelmet érdemel. Az 1927:XXI. t.-c. 26. §-a azt mondja, hogy „az üzemutódlást az üzemnek az eredeti adós üzemével való azonossága esetében a szerzés jogcímére tekintet nélkül meg kell állapítani.“ A 27. §. pedig arról szól, hogy az üzemet visszterhes ügylettel szerző üzemutód a tartozásról kimutatást kérhet. A rendes jogászai és logikai magyarázat mellett e törvényes rendelkezéseknek azt az értelmet tulajdoníthatjuk, hogy felelősséggel — az üzem azonossága esetén — a valamilyen címen szerző utód tartozik. A törvény e világos értelme mellett — a törvényértelmezés normális jogászai mód-szerének nézőpontjából, a döntvényben kifejezésre jutó, mérész logikájú okfejtést nem találok meggyőzőnek.

Dr. György Ernő.

Önbiztosítási kikötés megsértése a biztosított által.

Olyan kárbiztosítási szerződéseknél, ahol a biztosító kockázata igen nagy, illetve fokozott a lehetősége azon esemény bekövetkeztének, amely ellen a biztosítást kötötték, a biztosító intézetek u. n. önbiztosítási feltételt is felvesznek a biztosítási szerződésbe. Különösen előfordul ez a kikötés a mal-mok tüzkár elleni biztosításánál, olyannyira, hogy az egyezményes magyar biztosító intézetek nem is fogadnak el mal-lombbiztosítást, 20—25% önbiztosítás nélkül. Az önbiztosítás lényege abban áll, hogy a biztosított objektum felbecsült értékének csak 75—80%-ára vállalja a biztosító a kockázatot, a biztosított csak ezen érték után fizet díjat, de kár esetén is csak ezen értéket liquidálják. Lényeges feltétele az önbiztosításnak, hogy kár esetén a biztosítatlanul maradt percentuális érték erejéig a biztosított saját maga maradjon vagyoniilag felelős, mert csak így érhető el az önbiztosítás célja: a biztosított anyagi felelősségével, garancia a kárt elhárító óvintézkedések betartására.

Mi történik azonban akkor, ha a biztosított a kötvény rendelkezései ellenére megszegi a szerződést és az önbiztosítási értéket egy másik biztosítónál biztosítja? Ebben a kérdésben a KT. 472. §-ára vagyunk utalva. Nézetem szerint ebben az esetben a biztosított a szerződésnek egyik lényeges feltételét sérti meg, erre az esetre azonban a KT. írott kádenciát nem tartalmaz, sőt a kuriai joggyakorlatban sem találtam erre a kérdésre választ. Ez végeredményben nem esodálni való, mert az önbiztosítás sem régi keletü forma, ezenfelül régebben nem lehetett találni olyan biztosító intézetet, amelyik az ilyen pótbiztosításokat elvállalja. Lehetne a K. T. 475. §-ának analógiájára azt mondani, hogy miként a szerződés megkötésekor „fontos körülményeket valótlannal adott elő“ a biztosított és ezzel a másik szerződő félnek joga van a szerződést akár kereset, akár kifogás alapján meg-

támadni, azonképen a biztosítás tartama alatt is joga van a biztosítónak a szerződés lényeges rendelkezései megsértése következtében a szerződést megtámadni. Ha ezt a kérdést a felek az ajánlatban vagy kötvényben precizirozták, ugy a kérdés meg van oldva a jogvita szempontjából, ha azonban nincs kimondva írásban, hogy mi történjen, ha a biztosított önbiztosítási részét máshol biztosításra feladja, a vita legkülönbözőbb megoldása elképzelhető. Én a már előbb kifejtettek miatt azt az álláspontot vallom, hogy ilyenkor a biztosító a szerződést megtámadni jogosult, de nem állhat el a szerződéstől egyoldaluan.

Ha a bíróság a kereset vagy kifogás alapján kimondotta, hogy a szerződés a biztosított hibája folytán érvénytelenné vált, ugy a továbbiakban a KT. 486. §. rendelkezései irányadók.

Ez a kérdés azért vált különösen aktuálissá, mert alakult Budapesten egy biztosító, amelynek főüzletága az volt, hogy a többi biztosító által önbiztosítási kikötéssel elvállalt biztosítási szerződések biztosítottjainak önbiztosítási részét elfogadta pótbiztosításra. Az egyezményes biztosítók ez ellen az eljárás ellen különféle módon védekeztek, egyesek azonnali hatállyal elállottak az alapszerződéstől, mások megmaradtak az egyszerű tiltakozás mellett, de voltak olyanok, amelyek a pótbiztosítás tudomásulvételét túl magas pótdíj lefizetésétől tették függővé. Tudomásom szerint ezt a kérdést tárgyzakó néhány per vár még eldöntésre a közlejövőben a bíróságoknál.

Annak a rendezetlen kérdésnek jogszabállyal való eldöntését pedig, hogy mi legyen, ha a felek a szerződés tartama alatt lényegesen megszegik a szerződést, a készülő biztosítási codex szerkesztőjének nagybeesü figyelmébe ajánlom.

Dr. doberdói Breit Zoltán.

A készfizető kezes megintése. A Kuria P. V. 3297/1928. számú határozata érdekes kijelentéseket tartalmaz a készfizetői kezes megintési kötelezettségére vonatkozóan. Az adott esetben a készfizető kezes alperes azt kifogásolta, hogy a hitelező felperes tőle a teljesítést nem kívánta és még arról sem értesítette, hogy az egyenes adós nem teljesítette a kötelezettségét. A felperes ezzel szemben a dies interpellat pro homine tételére hivatkozott, amelyet a II. bíróság el is fogadott. A kir. Kuria ezzel szemben kimondotta, hogy a tétel csupán az adósra vonatkozóan áll helyt, de a készfizető kezesre nem, mert a készfizető kezes is feltételezheti, hogy a tartozást az egyenes adós fogja kifizetni. Majd folytatólag kifejti a Kuria, hogy a felperes részéről a kezessel szemben történő megintés elmulasztása felperes terhére gondatlan-ság, mert így a kezest nem juttatja abba a helyzetbe, hogy